

Åbent brev til
Velfærdsministeren
Karen Jespersen

Kopi til Socialudvalgets medlemmer
samt pressen.

Plejefamiliernes
Landsforening
Strandvangsvej 47
DK 2650 Hvidovre
Mail:
[Landsforeningen@
plejefamilierne.dk](mailto:Landsforeningen@plejefamilierne.dk)
Telefon 24 25 90 07
www.plejefamilierne.dk

Hvidovre d. 19. maj 2008

Brev i forlængelse af Århus-sagen (for sen fjernelse af barn fra familien) og børns rettigheder i Danmark

Kære Karen Jespersen

Sagen om Mads er den seneste, offentligt kendte sag, der viser, hvor sårbart socialt udsatte børn er stillet i vores samfund. Børnenes retsstilling er i vores sociale system underlagt hensynet til forældrenes retsstilling.

Der er ingen instans eller personer, der har en juridisk mulighed for at sikre disse udsatte børns retssikkerhed. Dette på trods af, at det af i FN's børnekonvention fremgår, at alle børn har ret til en tryk og sikker opvækst, idet der står: "...anerkender, at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling bør vokse op i et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse.."

Plejefamiliernes Landsforening vil anbefale følgende for at forebygge at flere børn bliver udsat for overgreb fra enten forældre eller samfund:

1. Der nedsættes et ekspertudvalg, der skal kortlægge og redegøre for dagens lovgivningsgrundlag i forhold til plejebarnets rettigheder. Udvalget får et år til at arbejde i og kan selv iværksætte selvstændige undersøgelser af problemstillingen.

Udvalget skal have velfærdsministeriet for bordenden og have repræsentanter fra følgende organisationer: Kommunernes Landsforening, Børn og Familie, Plejefamiliernes Landsforening, Børns Vilkår, Børnerådet, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Dansk Socialrådgiverforening, SL. Ministeren udpeger formanden samt 3 eksperter på området.

Det skal indgå i udvalgets arbejde – om et plejebarn har ret til at blive i sin plejefamilie efter et antal års anbringelse i plejefamilien.

2. Der skal indføres en høringsret for plejefamilier i sager vedrørende plejebarnet.
3. Såvel plejebarn som plejeforældre får ret til at anke en konkret afgørelse i kommunen, som vedrører barnet og anbringelsesforholdene (Forældrene har allerede denne mulighed – og skal bevare den)
4. Der skal oprettes en børneombudsmand i Danmark.

Hvad siger du til disse forslag?

Begrundelserne for disse forslag er mange her følger PLF's synspunkter

Plejefamiliernes Landsforening (PLF) ser FN's børnekonvention som en forpligtelse for danske myndigheder til at sikre en tryk og sikker opvækst for de børn, som af forskellige årsager ikke kan bo i hos deres biologiske familie.

Det er desværre vores erfaring, at den måde som den nuværende lovgivning er sat sammen på og administreres på, gør at Danmark ikke lever op til de banale forpligtelser i FN's Børnekonvention.

Et af de grundlæggende problemer er, at de anbringende myndigheder også er de økonomisk ansvarlige og samtidig er dem, der træffer afgørelse i de enkelte sager.

PLF mener, at der er behov for en børneombudsmand, der uvildigt kan sikre, at de udsatte børns interesser bliver varetaget med udgangspunkt i, hvad der er vigtigt for børnenes aktuelle opvækst og med henblik på en fremtidig tilværelse som hele og velfungerende mennesker.

Vi vil i det efterfølgende beskrive en konkret sag, og med udgangspunkt i den påpege en lang række problemstillinger, der er en trussel mod anbragte børns retssikkerhed og som ligeledes viser, hvorfor det er bydende nødvendigt med en børneombudsmand, der kan sikre denne.

Pigen, der i dag er 11 år, blev født af en psykisk syg moder, udenfor ægteskab. Faderen er af udenlandsk herkomst og har aldrig boet sammen men hverken moderen eller barnet. Pigen blev umiddelbart efter fødslen anbragt på spædbørnehjem og 4 måneder gammel introduceret til den plejefamilie, hvor hun har boet lige siden.

Siden pigen var 1½ år gammel, har faderen først 2 gange, senere 3 gange og de sidste 2 år 4 gange om året besøgt pigen i plejefamilien på samvær af 1 times varighed, i de første år, medens moderen levede, var besøgene sammenfaldende med besøg af moderen.

Da pigen var 6 år gammel, døde moderen af cancer og skrev inden da børnetestamente, hvor hun bad om, at morbroderen fik tillagt forældremyndigheden. Faderen søgte på dette tidspunkt om forældremyndigheden. Efter administrativ afgørelse og igennem 2 retsinstanser blev forældremyndigheden tillagt morbroderen.

Faderen fortsatte med at se pigen på besøg i plejefamilien. Indtil for 2 år siden 3 gange årligt og de sidste 2 år 4 gange årligt.

I starten af 2007 bad faderen om at få udvidet samværet.

I den forbindelse er der afholdt børnesamtale med pigen, hvor hun udtrykker, at samværet er fint som det er. Hun har således ikke noget eget ønske om at se den biologiske far.

Forinden sagen blev forelagt børne- og ungeudvalget i kommunen, anbefaler familieplejekonsulenten fra kommunen, at pigen skriver et brev til udvalget. Det gør pigen medens konsulenten er til stede i plejefamilien. Pigen skriver følgende:

"Jeg synes ikke der er grund til at jeg ser (biologisk fars navn). Jeg synes det er (plejemors navn) og (plejefars navn) som er mine forældre.

Den biologiske far og forældremyndighedsindehaveren er til stede under B&U udvalgets møde, hvor også pigens brev forelægges for udvalget.

I første omgang tilbageviser udvalget sagen til forvaltningen, men efter en afklaring af kompetenceforholdene tager udvalget sagen op igen på et senere møde. Her er ingen af parterne til stede. På dette møde beslutter udvalget, imod pigens udtrykkelige ønske, at udvide samværet med 50 %.

På intet tidspunkt i sagen er plejeforældrene blevet hørt eller bedt udtale sig. Dette på trods af, at pigen har boet i plejefamilien siden hun var 4 måneder gammel og at plejefamilien er de eneste, der nogensinde har set faderen og pigen sammen.

Den afgørelse Børne- og ungeudvalget nu har truffet, kan ikke ankes af andre end den biologiske fader, såfremt han ikke mener han har fået tilstrækkeligt medhold.

Sagen kan ikke ankes af forældremyndighedsindehaveren, der har den juridiske ret og pligt i forhold til pigen.

Sagen kan ikke ankes af pigen, der i denne forbindelse er sagsgenstand og ikke part i sagen, hvorfor hun ikke kan anke den. Pigen ville dog kunne anke sagen, hvis hun var over 12 år gammel.

Sagen kan ikke ankes af plejefamilien, der ikke er part i børnesagen, til trods for, at de rent faktisk udfører og har udført den faktiske forælderrolle siden pigen var 4 måneder gammel.

Den konkret nævnte sag viser en række problemstillinger i det danske samfunds håndtering af vilkårene og retssikkerheden for anbragte børn.

De retssikkerhedsmæssige problemstillinger for de anbragte børn er de samme, som vi i PLF har kendskab til i en række andre sager. Her har sagerne blandt andet handlet om hjemgivelse til en biologisk familie der efter 12 års stofmisbrug nu har været stoffri i 3 måneder, flytning fra en plejefamilie til en anden med henblik på at spare penge, overflytning til netværksfamilie af økonomiske årsager, og hjemgivelse af barn der har tilbragt 9 af sine 10 leveår i plejefamilien.

V vil i det efterfølgende omtale en række af de problemstillinger som rejser sig i disse sager og som PLF mener klart viser, at der i Danmark bl.a. er behov for en børneombudsmand til at varetage disse børns interesser.

Gældende lovgivning

Den gældende lovgivning i Lov om Social Service og Lov om forældremyndighed tager det udgangspunkt, at der skal og bør arbejdes for en hjemgivelse af barnet, så snart forholdene i hjemmet giver mulighed for det.

FN's mennesker- og børnekonvention omtaler imidlertid "et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse". Der forudsættes ikke, at det er et familiemiljø på biologisk baggrund.

Vi må erkende, at der er forældre, der af forskellige årsager ikke magter at levere dette familiemiljø. Her må vi som samfund anerkende det faktum og derfor tage barnets parti og sikre det en tryk og sikker opvækst. Også selv om det indebærer, at de ikke kommer til at bo sammen med deres biologiske forældre.

Som lovgivningen fungerer i dag, så har de biologiske forældre væsentlige forældrerettigheder, som de kan udøve på bekostning af barnets retssikkerhed.

Det er PLF's opfattelse, at der skal og bør tages udgangspunkt i barnets situation og med fokus på, hvordan barnet sikres en tryk og sikker opvækst.

PLF mener det er vigtigt, at børnene kender deres familiemæssige baggrund og får opbygget en relation til deres familie, men der er andre måder at håndtere det på end ved at arbejde for en hjemgivelse. Med udgangspunkt i barnets rettigheder er det muligt at give de biologiske forældre en anden ramme, hvori de kan udfylde deres forældrerolle.

Udøvelse af forældrerolle

Alle børn, der anbringes bliver anbragt på baggrund af konkrete forhold i deres liv. De har deres egen individuelle baggrund og har specielle behov, der er særegne problemstillinger i netop deres situation, hvorfor det er vigtigt, at der altid tages udgangspunkt i den individuelle sag.

Plejefamilien skal varetage denne opgave samtidig med, at de skal udfylde "forældrerollen" i hverdagen. Derudover skal plejeforældrene etablere et godt samarbejde med barnets biologiske forældre for at sikre at barnet har kendskab til sine biologiske rødder, et kendskab som er vigtigt for dannelsen af identitet og selvforståelse både under opvæksten og senere i livet.

På ovenstående baggrund håber vi, at du vil gå videre med PLF's anbefalinger og de 4 nævnte konkrete forslag.

Vi henviser i øvrigt til de pjecer PLF har udgivet om "Samarbejde mellem forældre og plejeforældre" og "Er der for få børn i Danmark, der anbringes uden for eget hjem?"

Venlig hilsen

Jens Vegge Bjørck
Formand